ASOS JOURNAL

The Journal of Academic Social Science

Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 9, Sayı: 113, Şubat 2021, s. 292-305

ISSN: 2148-2489 Doi Number: <http://dx.doi.org/10.29228/ASOS.48444>

Yayın Geliş Tarihi / Article Arrival Date
19.12.2020

Yayınlanma Tarihi / The Publication Date
28.02.2021

Buse ALDEMİR

Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Müzik Eğitimi
busealdemir2014@gmail.com,

Orcid: 0000-0002-5944-1914

Prof. Dr. Ferda GÜRGAN ÖZTÜRK

Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik
Eğitimi Anabilim Dalı
ferdaoaz@gazi.edu.tr,

Orcid: 0000-0002-9664-266x

UZAKTAN EĞİTİMDE KEMAN EĞİTİMİNİN UYGULANABİLİRLİĞİNE YÖNELİK ÖĞRETİM ELEMANI VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ (GAZİ ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ)¹

Öz

Bu araştırmada dünyayı etkisi altına alan korona virüs sürecinde Türkiye’de müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda uzaktan eğitimde keman eğitiminin uygulanabilirliğinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışma Gazi Üniversitesi müzik eğitimi anabilim dalında on haftalık uzaktan eğitim uygulamaları sonunda keman eğitimcileri ve lisans öğrencilerine anket uygulanarak gerçekleştirilmiştir. Gerekli verilerin toplanmasında araştırmacı tarafından geliştirilen anket kullanılmıştır. Araştırma sonucunda uzaktan eğitimde keman eğitiminde iletişimin önemli olduğu, öğrencilerin çalgıya daha fazla zaman ayırdığı ve eğitimde sürekliliğin sağlanarak teknolojinin daha etkin kullanılabildiği belirlenmiştir. Araştırmada uzaktan eğitimde iletişimin önemi vurgulanarak sistem üzerinde sorunların giderilerek keman derslerinde hem eğitimcilerin hem de öğrencilerin kullanabilecekleri

¹ Bu çalışma, birinci yazarın “Uzaktan Eğitimde Keman Eğitiminin Uygulanabilirliğine Yönelik Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri (Gazi Üniversitesi Örneği)” konulu yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

çevrimiçi kütüphanenin ve nota arşivinin oluşturularak iletişimin sağlanabilmesiyle uzaktan eğitim modelinin daha çok tercih edilebileceği ortaya çıkmıştır. Bu sonuçlar doğrultusunda, internet erişiminden kaynaklı iletişim sorunlarının ve kaynağa ulaşmada yaşanan sorunların çözümlenerek keman eğitiminin daha iyi uygulanabileceği önerilmiştir.²

Anahtar kelimeler: Keman eğitimi, uzaktan keman eğitiminin uygulanabilirliği, müzik eğitimi.

FACULTY STAFF AND STUDENT OPINIONS ON THE APPLICABILITY OF VIOLIN EDUCATION IN DISTANCE EDUCATION (GAZI UNIVERSITY SAMPLE)

Abstract

In this study it is aimed to determine the feasibility of distance education in violin education under the influence of the corona virus which has influenced the world. The study was carried out by applying a questionnaire to violin educators and undergraduate students at the end of ten weeks of distance education in Gazi University, Department of Music Education. A questionnaire developed by the researcher was used to collect the necessary data. As a result of the research, it was determined that communication is important in violin education in distance education, students spend more time on the instrument and technology can be used more effectively by ensuring continuity in education. Emphasizing the importance of communication in distance education in the study, it has been revealed that the distance education model can be preferred more by creating an online library and musical note archive that can be used by both educators and students in violin lessons by solving the problems on the system. In line with these results, it has been suggested that violin education can be applied better by solving communication problems arising from internet access and problems in accessing the source.

Keywords: Violin education, applicability of violin education in distance education, music education.

GİRİŞ

Günümüzde bilgi ve iletişim teknolojileri çok hızlı gelişim göstermektedir. Bilgi hızla yayılmakta ve aynı hızda üretilmektedir.

Teknolojik ürünler, eğitim ve öğretim yaşamına girerek, bireyi öğrenmede daha aktif hale getirmeyi, bilgiye daha kolay ulaşmayı, öğrenmeyi daha hızlı ve öğrenilenleri de kalıcı hale getirmeyi amaçlamaktadır (Okan & Arapgirlioğlu, 2019). Zaman içinde iletişim teknolojilerinin yaygınlaşmasıyla internet, bilgisayar, televizyon ve diğer bilişim sistemlerinde yaşanan gelişmeler eğitimde yeni uygulamaların meydana gelmesini sağlamıştır (Kırık, 2014). Teknolojik olanakların artması eğitim öğretimde sağlanan esneklik ve bilgiye erişimdeki kolaylık geleneksel eğitim anlayışına yeni bir bakış açısı getirmektedir. Uzaktan eğitim, bu gelişmeler ve yaşanan sorunlarla eğitimde bir çözüm olarak düşünülmektedir.

² I. Uluslararası Pedagojik Araştırmalar Kongresi'nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur. (24-26 Haziran) Düzce Üniversitesi.

Teknolojiye gereksinimin arttığı günümüzde, uzaktan eğitim zaman ve mekândan bağımsız olarak öğretmen ve öğrencinin sınıfta bulunma zorunluluğu olmadan, teknolojik sistemler aracılığı ile derslerin işlendiği eğitim ve öğretimin bilgisayar ortamında geçtiği yenilikçi bir eğitim modelidir (İşman, 2011). Uzaktan eğitim, geleneksel öğrenme-öğretme metotlarındaki engeller nedeniyle sınıf içi faaliyetlerin yürütülemediği durumlarda, eğitim çalışmalarını uygulayanlar ve planlayanlarla öğrenenler arasında etkileşim ve iletişimin özel olarak hazırlanmış belirli bir merkezden sağlandığı bir öğretim yöntemi olarak da tanımlanmaktadır (Alkan, 1987).

Uzaktan eğitim, zaman ve mekân özgürlüğü tanınması, yaş ve öğrenim düzeyinde sınırlılığın olmaması, iletişim ve etkileşimin teknolojik araçlarla sağlanması, geleneksel eğitim hizmetinden yararlanamayan bireylere eğitim hizmetinin verilmesi uzaktan eğitim yönteminin ne kadar önemli olduğunu göstermektedir (Yurdakul, 2005). Ayrıca, uzaktan eğitimin kullanılması ülkelerin, kurumların ve hatta kişilerin içinde bulundukları çağa ve gelişen teknolojiye uyum sağlayabilme göstergelerinden biri olarak da değerlendirilebilir (Yamamoto & Altun, 2020).

Uzaktan eğitim, öğretim programının içeriği, hedef kitle ve sahip olunan teknolojik sistemlerin durumuna göre, senkron (zamana bağımlı), asenkron (zamandan bağımsız) ve karma (zamandan yarı bağımsız) eğitim modeli olarak çeşitli şekillerde uygulanmaktadır (Yungul, 2018). Senkron eğitim, farklı mekânlarda bulunan bireylerin aynı anda iletişim teknolojileri yardımıyla bir araya gelerek gerçekleştirdikleri, asenkron eğitim modeli de hem farklı zamanlarda hem de farklı ortamlarda sunulan eğitimdir (Doğan'dan akt. Balta, 2014). Karma eğitim modeli ise geleneksel sınıf ortamında gerçekleştirilen yüz yüze eğitim ile internet tabanlı eğitimin birleştirilmesidir (Güler & Şahin, 2015). Bu model, e-öğrenmenin sunduğu olanaklarla, maliyeti daha düşük, kolaylıkla güncellenebilir, hızlı ve coğrafi konum dezavantajlarını ortadan kaldıran bir öğrenme/öğretme yaklaşımıdır (Dağ, 2011).

Yapılan araştırmalarda, Yorgancı (2014) web tabanlı uzaktan eğitim yönteminin geleneksel yöntem ile yapılan öğretimle karşılaştırıldığında öğrenci başarısını anlamlı ölçüde etkilediği ve uzaktan eğitimin zengin içerik ve zaman tasarrufu bakımından etkili bir yöntem olduğunu belirtmiştir. Ilgaz (2014), katılımcıların senkron eğitimde karşılaştıkları sorunları belirlemiş ve çözüm önerileri getirmiştir. Öğrencilerin sanal sınıf sistemini kullanırken zorlanmaları, ders sürelerinin yeterli olmaması gibi sorunlar yaşadıklarını, fakat derslerin kaydedilerek daha sonra tekrar izlenebilmesinin öğrenme için önemli olduğu sonucuna varılmıştır. Öğrencilerin çevrimiçi öğrenmeye yönelik algı ve memnuniyet düzeylerinin araştırıldığı çalışmada Wei & Chou (2020), çevrimiçi öğrenme algılarının öğrenci motivasyonunu ve ders memnuniyetini önemli ölçüde etkilediğini, bilgisayar, internet ve iletişim yeterliliğinin uzaktan öğrenme ortamlarında belirleyici etkenler olduğunu vurgulamıştır. Olcay ve Döş (2016), uzaktan eğitimin zaman ve mekân serbestliği sağlaması açısından iyi bir fırsat olduğunu ve bunun ekonomik yönden maliyetleri azaltacağını, üniversitelerde uzaktan eğitim modelinin kullanılabileceği ancak tüm derslerin uzaktan eğitim olarak yapılmaması gerektiğini belirtmişlerdir.

Ülkemizde uzaktan eğitim modeli birçok eğitim alanında yaygın olarak kullanılmaktadır. Uzaktan eğitimin öğrenci, öğretmen ve kurum açısından sağladığı yararlar yapılan araştırmalarda görülmektedir. Bu eğitim modelinin kullanılması gereken önemli alanlardan biri de müzik eğitimidir (Can & Yungul 2017). Eğitim sürecinde, “çalıcı eğitimi” müzik eğitiminin,

“keman eğitimi” de çalgı eğitiminin temel boyutlarında biri olarak kabul edilmektedir. Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalında keman eğitimi, temelde keman çalmayı öğrenebilme, kemanı etkin kullanabilme, keman çalmayı geliştirme ve keman çalmayı öğretebilme basamaklarını gerçekleştirecek şekilde uygulanmaktadır (Gürkan Öztürk, 1997). Çalgı eğitimi, zihin ve kasların birlikte çalışması sonucu meydana gelen psiko-motor davranışların bilişsel, duyuşsal ve devinişsel davranışlarla desteklenerek beceriye dönüştürüldüğü bir faaliyettir (Yağışan, 2008). Çalgı eğitiminin amacı, temelde öğrencinin bir çalgıyı belirli bir düzeyde çalabilmesini sağlayarak çalgı çalma becerisi yanında müzik sevgisini geliştirip müzik bilgisini arttırmaktır (Parasız, 2001). Çalgı eğitiminin uygulamaya dönük olması, usta çırak ilişkisi içerisinde ve yüz yüze olması, müzik eğitimi almak isteyenler ile müzik eğitimcilerinin uzaktan eğitime karşı olumsuz tutumlarında önemli bir etkidir (Aksoy, Güçlü & Nayir, 2020). Keman eğitiminde, öğrenmenin tam olarak gerçekleşebilmesi için, genellikle bireysel öğretim uygulanmaktadır (Torlular, 2005). Nitelikli keman eğitiminin sağlanmasında, yapılacak eğitim koşullarının öğrenci, öğretmen, program, ortam, işleyiş ve uygulamalar açısından hazırlanışı ve öğretimin düzgün sürdürülmesiyle etkili olmaktadır (Uslu, 2012). Sınıf içerisinde etkili bir öğretme-öğrenme sürecinin oluşturulması, öğretmenin, öğretim yöntem ve tekniklerinden faydalanması ile sağlanabilir (Mustul ve Yağışan, 2018).

Dünyayı etkisi altına alan koronavirüs yaşamın her alanını etkilemiş ve 23 Mart 2020 tarihinde Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) tarafından üniversitelerimizde uzaktan öğretime başlanması kararı alınmıştır. Uygulamada, üniversitelerimizin senkron (eş zamanlı) ya da asenkron (eş zamanlı olmayan) uzaktan öğretim yöntemlerini kullanabilecekleri belirtilmiştir (YÖK, 2020). Bu süreçte, Gazi Üniversitesinde dersler Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi'nin yönetimindeki Akademik Öğrenme Yönetim Sistemi (ÖYS) üzerinden gerçekleştirilmektedir. Öğrenme Yönetim Sistemi, bir dersin, eğitim programları veya daha kapsamlı öğrenme ve geliştirme programlarının yönetimi, izlenmesi, raporlanması ve yayınlanmasını sağlayan web tabanlı bir e-öğrenme yazılım uygulamasıdır. Sanal sınıf platformu olan Perculus programı ile keman dersleri yürütülmektedir. ÖYS'de belirlenen her bir keman dersi o dersin öğretim elemanı ve öğrencilerinin eş zamanlı katılımı ile işlenmektedir. Her hafta ders programında belirtilen gün ve saatte keman öğretim elemanı ve öğrenciler daha önceden öğretim elemanı tarafından eklenmiş sanal sınıf (canlı ders) oturumunda bir araya gelerek sesli ve görüntülü iletişim kurarak derslerini yapmışlardır. Keman dersleri sistemde kayıt altına alınmaktadır. Program kapsamında haftada 1 saatlik “keman dersi” için de her bir öğrenciye ayrılan ders süresi 20 dakikadır (Gazi Üniversitesi, 2020).

Bu çalışmada, müzik eğitiminde uzaktan eğitim modelinin kullanılabilir bir yöntem olduğu ve çalgı eğitimine farklı bir boyut kazandırılabilirliği düşünülmektedir. Ayrıca bu araştırma verileri, keman dışında diğer çalgıların öğretiminde de kullanılabilir bir eğitim modelinin oluşturulmasına ve müzik eğitimi alanında yapılacak diğer uzaktan eğitim çalışmalarına kaynak oluşturabileceği düşüncesiyle de önem taşımaktadır. Bu süreçte, yükseköğretim kurumlarında uzaktan keman eğitiminin uygulanabilirliğine yönelik öğretim elemanı ve öğrenci görüşleri alınarak, yaşanan sorunlara ve eksikliklere çözüm önerileri getirebilmek amacıyla bu çalışmaya gereksinim duyulmuştur.

YÖNTEM

Bu araştırma, uzaktan eğitimde keman eğitiminin uygulanabilirliğine yönelik öğretim elemanı ve öğrenci görüşlerini belirlemek amacıyla yapılan, betimsel araştırma modeline bağlı kalınarak durum saptamasına yönelik bir çalışmadır. Bu amaçla çalışmada tarama modeli kullanılarak örneklemden elde edilen verilerin toplanmasında 5’li Likert ölçeğine göre hazırlanmış anket uygulanmıştır. Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel’e (2018) göre, tarama araştırmaları bir konuya ilişkin katılımcıların görüşlerinin ya da ilgi, beceri, yetenek, tutum vb. özelliklerinin belirlendiği genellikle diğer araştırmalara göre daha büyük örneklem üzerinde yapılan bir araştırma yöntemi olarak ifade edilmiştir. Bu çalışmanın temel amacı var olan durumu araştırmanın amacına uygun olarak açıklamaktır.

Araştırmanın örneklem grubunu, 2019-2020 eğitim- öğretim yılı Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı’nda keman eğitimi veren öğretim elemanları ve keman eğitimi alan lisans öğrencileri oluşturmaktadır. Aşağıda tablo 1’de görüldüğü gibi örneklem grubunun dağılımında öğretim elemanlarının %90’ı, öğrencilerin %96,5’i araştırmaya katılmıştır. Öğretim elemanı ve öğrencilerin örnekleme katılım oranı ise % 94,8’dir.

Tablo 1. Örneklem Grubunun Dağılımı

Örneklem Grubu	Sayılar		%
	Esas sayı	Örnekleme giren	Giriş oranı
Öğretim Elemanı	10	9	90
Öğrenci	29	28	96,5
Toplam	39	37	94,8

Araştırmada, veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından uzman görüşleri doğrultusunda geliştirilen 5’li Likert ölçeğine göre hazırlanmış anket formu kullanılmıştır. Anket formu hazırlandıktan sonra ön uygulama için ilgili öğretim elemanı ve öğrenci grubuna uygulanmış, sonuçlar değerlendirilip tekrar uzman görüşleri alınarak ankete son şekli verilmiştir. Verilerin toplanması amacıyla anket formu elektronik posta ile gönderilmiştir. Toplanan veriler Microsoft Excel programı yardımıyla tablo haline getirilmiş ve verilerin analizinde frekans ve yüzdelerden yararlanılmıştır.

BULGULAR VE YORUM

Araştırmada, uzaktan eğitimde keman eğitiminin uygulanabilirliğine yönelik öğretim elemanı ve öğrencilerin görüşlerinden elde edilen verilerin analizi sonucunda bulgular tablolarla araştırma amaçlarına göre yorumlanmıştır.

Öğretim Elemanı Görüşleri

Uzaktan eğitimde keman eğitiminin uygulanabilirliğine yönelik araştırmaya katılan öğretim elemanlarının görüşleri yorumlanmıştır.

Aşağıda tablo 2’de görüldüğü gibi, “Uzaktan keman eğitiminde dersin içeriğini öğretebilmek benim için çok önemlidir” görüşüne öğretim elemanlarının %44,4’ü kesinlikle katılıyorum, %55,6’sı katılıyorum seçeneklerini işaretleyerek görüşlerini bildirmişlerdir. Kararsızım, katılmıyorum ve kesinlikle katılmıyorum seçeneklerinde görüş bildiren olmamıştır.

Tablo 2. Ders İçeriğini Öğretebilme

Derece	f	%
Kesinlikle katılıyorum	4	44,4
Katılıyorum	5	55,6
Kararsızım	-	0
Katılmıyorum	-	0
Kesinlikle katılmıyorum	-	0
Toplam	9	100

Öğretim elemanlarının görüşü uzaktan keman eğitiminde ders içeriğini öğretebilmenin önemli olduğu yönündedir. Bu sürecin yüz yüze eğitimde olduğu gibi uzaktan eğitimde de öğretim elemanları için önemli olduğu görülmektedir. Ders içeriğine göre kullanılabilecek farklı yöntem ve tekniklerin, uzaktan eğitim ortamında rahatlıkla erişilebilen bilgi ve iletişim teknolojilerinin olmasının eğitimcilere yarar sağlayacağı düşünülmektedir. Öğretim elemanı uygulamalı olarak yapılan çalgı eğitiminin uzaktan yapılmasında ders içeriğine uygun farklı yöntem ve teknikler kullanarak dersin işlenişinin daha verimli olmasını sağlamalıdır. Ağırlıklı olarak yaptırıp-gösterme yönteminin kullanıldığı keman (çalgı) eğitiminde gerek sözel ifadelerle gerek somut, canlı örneklerle desteklenerek öğrencinin aktif hale getirilmesinin öğrenmenin gerçekleşmesinde yarar sağlayacağı düşünülmektedir.

Tablo 3. Ders İçeriğini Öğretmede Kaynağa Erişim

Derece	f	%
Kesinlikle katılıyorum	-	0
Katılıyorum	1	11,1
Kararsızım	2	22,2
Katılmıyorum	6	66,7
Kesinlikle katılmıyorum	-	0
Toplam	9	100

Tablo 3’de görüldüğü gibi “Uzaktan keman eğitiminde ders içeriğini öğretmede kaynağa (nota, doküman) erişim daha kolaydır” görüşüne kesinlikle katılıyorum seçeneğinde görüş bildiren olmamıştır. Öğretim elemanlarının %11,1’i katılıyorum, %22,2’si kararsızım ve %66,7’si katılmıyorum olarak görüş belirtmişlerdir. Kesinlikle katılmıyorum seçeneğinde görüş bildiren olmamıştır.

Ankete katılan öğretim elemanlarının çoğunluğunun uzaktan keman eğitiminde kaynağa erişimde sorunlar yaşadığı görülmektedir. Uzaktan eğitimde kaynağa erişimde yaşanan sorunlar öğrencilere kaynak temin etmedeki zorlukları da beraberinde getirmektedir. Öğretim elemanları yüz yüze eğitimde keman eğitimiyle ilgili kullandıkları kaynaklara kütüphanelerinden daha rahat ve hızlı ulaşabildikleri için uzaktan eğitimde sorun olmaktadır. Keman derslerinde hem eğitimcilerin hem de öğrencilerin kullanabilecekleri çevrimiçi kütüphanenin ve nota arşivinin oluşturulmasının sorunların çözülmesinde katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Tablo 4. Bilgi ve İletişim Teknolojilerini Etkin Kullanma

Derece	f	%
Kesinlikle katılıyorum	2	22,2
Katılıyorum	5	55,6
Kararsızım	1	11,1
Katılmıyorum	1	11,1
Kesinlikle katılmıyorum	-	0
Toplam	9	100

Tablo 4’de görüldüğü gibi “Uzaktan keman eğitimi bilgi ve iletişim teknolojilerini daha etkin kullanmama katkı sağlar” görüşüne öğretim elemanlarının %22,2’si kesinlikle katılıyorum, %55,6’sı katılıyorum, %11,1’i kararsızım ve %11,1’i katılmıyorum olarak görüş bildirmişlerdir. Kesinlikle katılmıyorum seçeneğinde görüş bildiren olmamıştır.

Öğretim elemanlarının büyük bir çoğunluğunun uzaktan keman eğitiminin bilgi ve iletişim teknolojilerini daha etkin kullanmaya yardımcı olduğu yönündedir. Günümüz teknolojisinde bilgiye birçok farklı kaynaktan hızlı bir şekilde erişilebilmektedir. Teknolojik gelişmeleri takip etme, iletişim teknolojilerini etkin kullanabilmek verilen eğitimi hızlandırmakta ve kolaylaştırmaktadır. Uzaktan eğitim sürecinde de bilgi ve iletişim teknolojileriyle donanımlı olmak etkili kullanmamızı sağlamaktadır.

Aşağıda tablo 5’de görüldüğü gibi, “Uzaktan keman eğitiminde öğretim elemanı ve öğrenci arasındaki iletişim etkili olarak sağlanmalıdır” görüşüne öğretim elemanlarının %77,8’i kesinlikle katılıyorum, %22,2’si katılıyorum olarak görüş bildirirken, kararsızım, katılmıyorum ve kesinlikle katılmıyorum seçeneklerinde görüş bildiren olmamıştır.

Tablo 5. Öğretim Elemanı ve Öğrenci Arasındaki İletişim

Derece	f	%
Kesinlikle katılıyorum	7	77,8
Katılıyorum	2	22,2
Kararsızım	-	0
Katılmıyorum	-	0
Kesinlikle katılmıyorum	-	0
Toplam	9	100

Keman eğitimcilerinin tamamının uzaktan keman eğitiminde öğretim elemanı ve öğrenci arasındaki iletişimin etkili olarak sağlanması gerektiğini belirtmesi uzaktan eğitimde iletişim öğesinin önemli bir etken olduğunu göstermektedir. Öğretim elemanlarının öğrencilerini doğru yönlendirmeleri ve uzaktan eğitimde yaşanabilecek sorunlara çözüm bularak dersi daha etkili yönetebilmeleri, sağlıklı bir iletişim ortamının oluşmasına katkı sağlayacaktır. Sistemden kaynaklı yaşanabilecek program veya internet sorunlarının çözümlenerek etkili bir iletişim ortamının sağlanmasıyla öğretim elemanların ders memnuniyetlerinin olumlu yönde artacağı düşünülmektedir.

Tablo 6. Uzaktan Eğitim Alternatif Bir Çözüm

Derece	f	%
Kesinlikle katılıyorum	4	44,4
Katılıyorum	5	55,6
Kararsızım	-	0
Katılmıyorum	-	0
Kesinlikle katılmıyorum	-	0
Toplam	9	100

Tablo 6’da görüldüğü gibi, “Uzaktan eğitim alternatif bir çözüm” görüşüne öğretim elemanlarının %44,4’ü kesinlikle katılıyorum, %55,6’sı katılıyorum olarak görüş belirtmişlerdir. Kararsızım, katılmıyorum ve kesinlikle katılmıyorum seçeneklerinde görüş bildiren olmamıştır. Tabloda görüldüğü gibi öğretim elemanlarının tamamının görüşü uzaktan eğitimin keman eğitimine alternatif bir çözüm olduğu yönündedir. Yüz yüze eğitimin yapılamadığı durumlarda alternatif bir çözüm olarak uzaktan eğitim kullanılabilecektir. Ayrıca yüz yüze eğitim ile uzaktan eğitim modelinin birlikte kullanılmasının eğitimin sürdürülebilirliğini ve öğrencinin dersten kopmamasını sağlayacağı düşünülmektedir.

Öğrenci Görüşleri

Araştırmaya katılan keman öğrencilerinin görüşleri yorumlanmıştır. Tablo 7’de görüldüğü gibi, “Uzaktan keman eğitiminde dersin içeriğini öğrenmek benim için çok önemlidir” görüşüne öğrencilerin %46,4’ü kesinlikle katılıyorum, %39,3’ü katılıyorum, %10,7’si kararsızım, %3,6’s katılmıyorum yönünde görüş bildirmişlerdir. Hiç katılmıyorum seçeneğinde görüş bildiren olmamıştır.

Tablo 7. Ders İçeriğini Öğrenme

Derece	f	%
Kesinlikle katılıyorum	13	46,4
Katılıyorum	11	39,3
Kararsızım	3	10,7
Katılmıyorum	1	3,6
Kesinlikle katılmıyorum	0	0
Toplam	28	100

Ankete katılan öğrencilerin büyük çoğunluğunun görüşü uzaktan keman eğitiminde ders içeriğini öğrenmenin önemli olduğu yönündedir. Uzaktan eğitimde ders içeriğine göre yöntem ve teknikler kullanarak, bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanarak etkili bir iletişim ortamının oluşması gerekmektedir.

Tablo 8. Ders İçeriğini Öğrenmede Kaynağa Erişim

Derece	f	%
Kesinlikle katılıyorum	5	18
Katılıyorum	4	14
Kararsızım	4	14
Katılmıyorum	11	40
Kesinlikle katılmıyorum	4	14
Toplam	28	100

Yukarıda tablo 8’de görüldüğü gibi, “Uzaktan keman eğitiminde kaynağa erişim (nota, doküman) daha kolaydır” görüşüne öğrencilerin %18’i kesinlikle katılıyorum, %14’ü katılıyorum, kararsızım ve kesinlikle katılmıyorum, %40’ı katılmıyorum olarak görüş bildirmişlerdir. Ankete katılan öğrencilerin çoğunluğunun görüşü uzaktan keman eğitiminde kaynağa erişimin kolay olmadığı yönündedir.

Tablo 9’da görüldüğü gibi, “Uzaktan keman eğitimi internet kaynaklarını daha etkili şekilde kullanmaya yardımcı olur” görüşüne öğrencilerin %14,3’ü kesinlikle katılıyorum, %42,9’u katılıyorum, %32,1’i kararsızım, %7,1’i katılmıyorum ve %3,6’sı kesinlikle katılmıyorum olarak görüşlerini bildirmişlerdir.

Tablo 9. İnternet Kaynaklarını Etkili Kullanma

Derece	f	%
Kesinlikle katılıyorum	4	14,3
Katılıyorum	12	42,9
Kararsızım	9	34,1
Katılmıyorum	2	7,1
Kesinlikle katılmıyorum	1	3,6
Toplam	28	100

Öğrencilerin büyük çoğunluğunun görüşü uzaktan keman eğitiminin internet kaynaklarını daha etkili şekilde kullanmalarına yardımcı olduğu yönündedir. Uzaktan eğitim sürecinde alanımızla ilgili bilgi ve iletişim araçlarını etkili kullanmanın farklı kaynağa ulaşmada etkili olduğunu göstermektedir.

Tablo 10. Öğretim Elemanı ve Öğrenci Arasındaki İletişim

Derece	f	%
Kesinlikle katılıyorum	25	89,3
Katılıyorum	3	10,7
Kararsızım	-	0
Katılmıyorum	-	0
Kesinlikle katılmıyorum	-	0
Toplam	28	100

Tablo 10’da görüldüğü gibi, “Uzaktan keman eğitiminde öğretim elemanı ve öğrenci arasındaki iletişim etkili olarak sağlanmalıdır” görüşüne öğrencilerin %89,3’u kesinlikle katılıyorum, %10,7’i katılıyorum seçeneklerini işaretleyerek görüşlerini bildirmişlerdir. Kararsızım, katılmıyorum ve kesinlikle katılmıyorum seçeneklerinde görüş bildiren olmamıştır.

Öğrencilerin tamamının uzaktan keman eğitiminde öğretim elemanı ve öğrenci arasındaki iletişim etkili olarak sağlanmalıdır görüşünde olması, iletişimin öğrenciler yönünden çok önemli olduğunu vurgulamaktadır. Öğretim elemanlarının öğrencinin derse aktif katılımını sağlaması, anlaşılır ve açık olması, öğrenciyi doğru yönlendirmesi bu iletişimin oluşmasında önemlidir.

Tablo 11. Uzaktan Eğitim Alternatif Bir Çözüm

Derece	f	%
Kesinlikle katılıyorum	6	21,4
Katılıyorum	8	28,6
Kararsızım	5	17,9
Katılmıyorum	3	10,7
Kesinlikle katılmıyorum	6	21,4
Toplam	28	100

“Uzaktan eğitim alternatif bir çözüm” görüşüne öğrencilerin %21,4’ü kesinlikle katılıyorum, %28,6’sı katılıyorum, %17,9’u kararsızım, %10,7’si katılmıyorum ve %21,4’ü ise kesinlikle katılmıyorum olarak görüş bildirmişlerdir. Tablo 11’de görüldüğü gibi, öğrencilerin büyük çoğunluğu uzaktan eğitimin keman eğitimine alternatif bir çözüm olduğu yönündedir. Yüz yüze eğitimin yapılamadığı durumlarda eğitimin sürdürülebilirliğini sağlamak için sistem üzerindeki iyileştirmeler yapılarak uzaktan eğitimin kullanılması birçok eğitim alanında olduğu gibi keman eğitimi için de yarar sağlayacaktır.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırmada yükseköğretim kurumlarında uzaktan keman eğitiminin uygulanabilirliğine yönelik öğretim elemanı ve öğrenci görüşleri alınarak, uygulamada yaşanan sorunlara çözüm önerileri getirebilmek amaçlanmıştır.

Araştırma sonuçları uzaktan keman eğitiminde ders içeriğini öğretebilme ve öğrenmenin önemli olduğu yönündedir. Bu sürecin yüz yüze eğitimde olduğu gibi uzaktan eğitimde de öğretim elemanları ve öğrenciler için önemli olduğu görülmektedir. Ders içeriğine göre kullanılabilecek farklı yöntem ve tekniklerin, uzaktan eğitim ortamında rahatlıkla erişilebilen bilgi ve iletişim teknolojilerinin olmasının eğitimcilere ve öğrencilere yarar sağlayacağı düşünülmektedir.

Ankete katılan öğretim elemanları ve öğrencilerin çoğunluğunun uzaktan keman eğitiminde kaynağa erişimde sorunlar yaşadığı görülmektedir. Uzaktan eğitimde kaynağa erişimde yaşanan sorunlar öğrencilere kaynak temin etmedeki zorlukları da beraberinde getirmektedir. Öğretim elemanları yüz yüze eğitimde keman eğitimiyle ilgili kullandıkları kaynakları kütüphanelerinden daha rahat ve hızlı ulaşabildikleri için uzaktan eğitimde sorun olmaktadır. Keman derslerinde hem eğitimcilerin hem de öğrencilerin kullanabilecekleri çevrimiçi kütüphanenin ve nota arşivinin oluşturulmasının sorunların çözülmesinde katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Keman dersinin uygulanabilirliğine yönelik diğer bir değişken öğretim elemanları ve öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun uzaktan keman eğitiminin bilgi ve iletişim teknolojilerini daha etkin kullanmaya yardımcı olduğu yönündedir. Günümüz teknolojisinde bilgiye birçok farklı kaynaktan hızlı bir şekilde erişilebilmektedir. Teknolojik gelişmeleri takip etme, iletişim teknolojilerini etkin kullanabilmek verilen eğitimi hızlandırmakta ve kolaylaştırmaktadır. Uzaktan eğitim sürecinde de bilgi ve iletişim teknolojileriyle donanımlı olmak etkili kullanmamızı sağlamaktadır.

Keman eğitimcilerinin ve öğrencilerinin tamamının uzaktan keman eğitiminde öğretim elemanı ve öğrenci arasındaki iletişimin etkili olarak sağlanması gerektiğini belirtmesi uzaktan eğitimde iletişim öğesinin önemli bir etken olduğunu göstermektedir. Öğretim elemanlarının

öğrencilerini doğru yönlendirmeleri ve uzaktan eğitimde yaşanabilecek sorunlara çözüm bularak dersi daha etkili yönetebilmeleri, sağlıklı bir iletişim ortamının oluşmasına katkı sağlayacaktır. Öğretim elemanlarının öğrencinin derse aktif katılımını sağlaması, anlaşılır ve açık olması, öğrenciyi doğru yönlendirmesi bu iletişimin oluşmasında önemlidir.

Öğretim elemanlarının tamamı ve öğrencilerin büyük çoğunluğunun görüşü uzaktan eğitimin keman eğitimine alternatif bir çözüm olduğu yönündedir. Bu durum yüz yüze eğitimin yapılamadığı durumlarda eğitimin sürdürülebilirliğini sağlamak için sistem üzerindeki iyileştirmeler yapılarak uzaktan eğitimin kullanılması birçok eğitim alanında olduğu gibi keman eğitimi için de yarar sağlayacağını göstermektedir.

Bu çalışmada uzaktan eğitimde keman eğitiminin uygulanabilirliğine yönelik öğretim elemanı ve öğrenci görüşleri alınarak uzaktan eğitimde iletişimin çok önemli olduğu ve dersin daha verimli olmasında etkili olduğu sonucuna varılmıştır. Uzaktan eğitime yönelik görüşlerin incelendiği benzer çalışmalarda uzaktan eğitimin en önemli dezavantajlarından birinin iletişim yetersizliği olduğu ifade edilmiştir (Sakarya ve Zahal, 2020; Aras, 2019). Bu sonuç Ekiz'in (2020) çalışmasında, öğrencilerin karantina dönemindeki uzaktan eğitimle ilgili görüşlerinde sisteme erişimde problemlerin yaşanması ve karşılıklı iletişimin zayıf olması gibi etkenlerin uzaktan eğitimde ders verimliliğine etki ettiğini ortaya koyduğu çalışmanın sonucu ile paralellik göstermektedir. Birçok çalışmada Saltürk ve Güngör, (2020); Çıgık ve Bayrak, (2015); Yıldız, (2016); Bayram, Peker, Aka ve Vural, (2019) uzaktan eğitimde teknoloji ve sistemden kaynaklı sorunların yaşandığı ve bu sorunların öğretmen ve öğrenciyi etkileyebildiğini gösteren benzer bulgulara ulaşmışlardır.

Öğretim elemanları ve öğrenciler kaynağa erişimde sorunlar yaşandığı bundan kaynaklı olarak da uzaktan eğitimde kaynağa erişimin kolay olmadığı yönünde görüş belirtmiştir. Müzik eğitimcileri ve öğrenciler için kullanılan video konferans programlarında düzenlenmiş bir sanal kütüphanenin oluşturulmasıyla uzaktan eğitimde kaynak erişimine yönelik olumsuz tutumların değişebileceği düşünülebilir. Yıldız'ın (2016) araştırma sonuçları da uzaktan eğitimde öğrencilerin doküman yetersizliği yaşadığı sonucunu ortaya koymuştur.

Öğretim elemanlarından elde edilen bulgular doğrultusunda, uzaktan eğitimle eğitimin sürekliliğinin sağlanması, derslerin kaydedilmesinin öğretim elemanı ve öğrencilerin kendini değerlendirmede etkili olması ve ders tekrarlarının istenildiği zaman yapılabilmesi bakımından olumlu olarak nitelendirildiği görülmektedir. Öğrencilerin olumlu görüş olarak, uzaktan keman eğitiminde ders telafilerinin daha rahat yapıldığını, keman çalışmaya daha fazla zaman ayırdıklarını ve evde daha rahat bir çalışma ortamı buldukları belirtilmiştir. Okan ve Arapgirlioğlu, (2019); Ekiz, (2020); Tecimer ve Akgül Barış, (2018); Erim ve Yöndem, (2009) çalışmalarında öğrencilerin bu video konferans programları ile dersleri istedikleri zaman daha sonra tekrar izleyebilme fırsatı bulduklarını uzaktan eğitimin olumlu yönleri olarak ifade etmişlerdir.

Araştırmada öğretim elemanı ve öğrenciler keman eğitimin sürekliliğinin sağlanabilmesi için uzaktan eğitimi alternatif olarak önermektedir. Can ve Yungul'un (2017) "Müzik Eğitimi Kurumlarında Çalgı Eğitimi Alan Lisansüstü Öğrencilerin Uzaktan Eğitime Yönelik Görüşlerinin Belirlenmesi" araştırmasında öğrencilerin uzaktan eğitimi destekledikleri ve ileride tercih edebilecekleri bir eğitim modeli olduğunu ortaya koymuşlardır. Kesendere, Şenol-Sakin ve Acar (2020), "Covid-19 Salgın Döneminde Eğitimcilerin Çevrimiçi/Uzaktan Keman Eğitimine İlişkin Görüşleri" üzerine yaptıkları çalışmada, eğitimcilerin çevrimiçi/uzaktan

eğitim hakkında olumlu ve olumsuz görüşlere sahip oldukları ve uzaktan eğitimde yaşanan sorunların yüz yüze eğitim desteği ile giderilebileceği sonucuna varılmıştır. Okan'ın (2017), "Uzaktan Öğretim Modelinin Keman Öğretimine Etkisi" adlı doktora tezinde, temel becerileri kazandırmada uzaktan öğretim modelinin keman öğretiminde etkili olduğu sonucuna varılmıştır.

Yapılan araştırmalarda çıkan sonuçlar bu araştırmanın bulgularını desteklemektedir. Araştırma sonuçlarına göre öğretim elemanları ve öğrenciler uzaktan eğitime yönelik daha fazla bilgilendirilmeli ve teknolojinin daha etkin kullanılabilmesi için eğitimler verilmelidir. Sistemde yaşanan eksikliklerin giderilerek uzaktan eğitim modelinin çalgı eğitiminde daha etkili kullanılabilmesine yönelik uygulanabilir bir keman öğretim programı hazırlanmalıdır. Müzik eğitimi için tasarlanmış daha kapsamlı bir video konferans programı geliştirilmeli ve ulaşılabilir dijital kaynaklar oluşturulmalıdır. Bu çalışma diğer çalgılar üzerinde de uygulanarak daha kapsamlı olarak araştırma yapılmalı ve gelecekte yapılacak araştırmalara yol göstermelidir. Eğitimde alternatif bir çözüm olan uzaktan keman eğitimine yönelik daha fazla araştırmaya gereksinim vardır.

Bu çalışmada, yükseköğretim kurumlarında uzaktan keman eğitiminin uygulanabilirliğine yönelik öğretim elemanlarının ve öğrencilerin uzaktan keman eğitiminde, ders içeriğini öğretebilme ve öğrenmenin önemli olduğu, eğitiminde kaynağa erişimde sorunlar yaşadığı, bilgi ve iletişim teknolojilerinin daha etkin kullanıldığı, iletişimin etkili olarak sağlanması gerektiği ve eğitimde alternatif bir çözüm olduğu sonucuna varılmıştır.

KAYNAKLAR

- Alkan, C. (1987). Açık öğretim: Uzaktan eğitim sistemlerinin karşılaştırmalı olarak incelenmesi, Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları, Yayın No: 137.
- Aksoy, Y., Güçlü, O., ve Nayir, E. A. (2020). Özel müzik kurslarının pandemi sürecindeki uzaktan eğitim durumları. Milli Eğitim, 49(1), 947-967.
- Aras, E. (2019). Spor eğitimi kurumlarında görev yapan akademik personel ve spor eğitimi gören öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik görüşlerinin incelenmesi. Yüksek lisans tezi. Fırat Üniversitesi.
- Balta, Y. (2014). Türkiye'de çevrimiçi eğitimde ders veren öğretim elemanlarının çevrimiçi ölçme değerlendirme yöntemlerine ilişkin görüşleri. Yüksek lisans tezi, Fırat Üniversitesi, Elazığ.
- Bayram, M., Peker, T. A., Aka, T. S., ve Vural, M. (2019). Üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitim dersine karşı tutumlarının incelenmesi. Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi, 4(3).
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, K. E., Akgün, E. Ö., Karadeniz, Ş., ve Demirel, F. (2018). Bilimsel araştırma yöntemleri. (24. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Can, A. A., ve Yungul, O. (2017). Müzik eğitimi kurumlarında çalgı eğitimi alan lisansüstü öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik görüşlerinin belirlenmesi. Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, 45, 155-168.
- Çıglık, H., ve Bayrak, M. (2015). Uzaktan öğrenme ve yapısalcı yaklaşım. IJODE, 1(1), 87-102.

- Dağ, F. (2011). Harmanlanmış (Karma) öğrenme ortamları ve tasarımına ilişkin öneriler. Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, 12 (2), 73-97.
- Ekiz, M. A. (2020). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin karantina dönemindeki uzaktan eğitim ile ilgili görüşleri (Nitel bir araştırma). Spor ve Rekreasyon Araştırmaları Dergisi, 2(Özel Sayı 1), 1-13.
- Erim, A., ve Yöndem, S. (2009). Video model destekli öğretimin gitar performansına etkisi. Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi, (26), 45-55.
- Gazi Üniversitesi. (2020). Pandemi dönemi uzaktan eğitim. <http://uzaktanegitim.gazi.edu.tr/sayfasından> 24.07.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Güler, B., ve Şahin, M. (2015). Karma öğrenme yönteminin ilköğretim fen bilgisi öğretmen adaylarının teknolojiye yönelik tutumlarına, öz-düzenleme ve bilimsel süreç becerilerine etkisi. Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi, 9 (1), 108-127.
- Gürkan Öztürk, F. (1997). "Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü öğrencilerinin keman eğitiminden beklentileri". Abant İzzet Baysal Üniversitesi Müzik Eğitimi Sempozyumu, 28-31 Mayıs, Bolu.
- İlgaz, H. (2014). Uzaktan eğitim öğrencilerinin eşzamanlı öğrenme uygulamalarında karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri. Eğitim Bilimleri ve Uygulama, 13(26), 187-204.
- İşman, A. (2011). Uzaktan eğitim. (4. Baskı), Ankara: Pegem Akademi.
- Kesendere, Y., Şenol-Sakin, A., ve Acar, A.K. (2020). Educators' views on online/distance violin education at Covid-19 outbreak. Journal for the Interdisciplinary Art and Education, 1(1), 1-19.
- Kırık, A. M. (2014). Uzaktan eğitimin tarihsel gelişimi ve Türkiye'deki durumu. Marmara İletişim Dergisi, 21, 73-94.
- Mustul, Ö., ve Yağışan, N. (2018). Keman öğretiminde mikro öğretim tekniğinin öğretme becerilerine etkisi. Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl:6, Sayı:85, s. 184-204.
- Okan, S., ve Arapgirlioğlu, H. (2019). Uzatın öğretim modelinin orta seviye keman öğrenimine etkisi. Milli Eğitim Dergisi, 49(226), 205-232.
- Okan, S. (2017). Uzaktan öğretim modelinin keman öğrenimine etkisi. Doktora tezi, İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Olçay, A., ve Döş, B. (2016). Turizm eğitimi alan öğrencilerin internete dayalı uzaktan eğitim yöntemine yönelik görüşlerinin belirlenmesi. Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 7(1), 727-750.
- Parasız, G. (2001). Türkiye'de eğitim fakülteleri güzel sanatlar eğitimi bölümlerinde öğretim elemanı ve öğrenci görüşlerine göre ana çalgı keman eğitiminde karşılaşılan sorunların incelenmesi. Yüksek lisans tezi, Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Saltürk, A., Güngör, C. (2020). Üniversite öğrencilerinin gözünden covid-19 pandemi döneminde uzaktan eğitime geçiş deneyimi. Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Yıl: 13, Sayı: 16.

- Sakarya, G., ve Zahal, O. (2020). Covid-19 pandemi sürecinde uzaktan keman eğitimine ilişkin öğrenci görüşleri. *Turkish Studies*, 15(6), 795-817.
- Tecimer, Ö., ve Akgül Barış, D. (2018). İlk ve ortaokullarda blok flüt eğitimi için eğitsel video ders materyali hazırlama. *Fine Arts*, 13(4), 117-132.
- Torlular, A. (2005). Keman eğitimcilerimizin yöntem-teknik ve dağar ile ilgili kaynaklar açısından keman eğitimine katkılarının değerlendirilmesi. Yüksek lisans tezi, Uludağ üniversitesi, Bursa.
- Uslu, M. (2012). Nitelikli keman eğitimine yönelik yaklaşımlar. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 1(4).
- Wei, H., ve Chou, C. (2020). Online learning performance and satisfaction: do perceptions and readiness matter?. *Distance Education*, 41(1), 48-69.
- Yamamoto, T., G., ve Altun, D., (2020). Coronavirüs ve çevrimiçi (online) eğitimin önlenemeyen yükselişi. *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 25-34.
- Yağışan, N. (2008). Keman çalmanın biomekanik analizi. Konya: Eğitim.
- Yıldız, S. (2016). Pedagojik formasyon eğitimi alan öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumları. *AİBÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16(1), 301-329.
- Yorgancı, S. (2014). Web tabanlı uzaktan eğitim yönteminin öğrencilerin matematik başarılarına etkileri. *K. Ü. Kastamonu Eğitim Dergisi*, 23(3), 1401-1420.
- Yungul, O. (2018). Müzik eğitiminde web tabanlı uzaktan eğitim. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 7(2), 1333-1348.
- Yurdakul, B. (2005). Eğitimde yeni yönelimler. Ankara: Pegem.
- YÖK, (2020). Basın açıklaması. yok.gov.tr: <https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/2020/universitelerde-uygulanacak-uzaktan-egitime-iliskin-aciklama.aspx> sayfasından 10.04.2020 tarihinde erişilmiştir.